

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

פלוני

תובע

נגד

נתבעים

1. פלונית (קטינה)
2. האפוטרופוס הכללי
3. היועץ המשפטי לממשלה
4. משרד הפנים

פסק דין

התובענה

1. התובע הגיש תביעה לאבהות ביחס לבתו הקטינה, פלונית, היא הנתבעת 1 (להלן: "הקטינה"), ילידת שנת 2005, בת 16 שנים כיום.
2. אמה של הקטינה הגב' *** ז"ל, לה היה התובע טוען כי היה נשוי משנת 2004, נפטרה ממחלה קשה בחודש פברואר 2020 (להלן: "המנוחה"). לקטינה עוד ארבעה אחים בגירים, ילדיה של האם מנישואים קודמים.
3. יש לציין כי ההורים והקטינה הינם בני העדה המוסלמית ובמרשם האוכלוסין לא נרשם האב כאבי הקטינה ולא נרשמו גם נישואיו לאמה.
4. במסגרת כתב התביעה, עתר התובע לברר את התביעה באמצעות בדיקה גנטית.

השתלשלות העניינים ועמדת ב"כ היועמ"ש

5. תחילה הוגשה עמדה מקדמית מטעם ב"כ היועמ"ש במסגרתה נתבקשו פרטים נוספים ביחס לקטינה, לרבות בנוגע לאי רישומה וכן נדרש התובע להמציא העתק מחוזה הנישואין בינו לבין האם המנוחה.
6. התובע טען כי הנישואים בינו לבין האם המנוחה לא נרשמו מאחר והמנוחה הייתה אלמנת צה"ל והיא חששה שהרישום יפגע בזכויותיה. המנוח לא הצליח לאתר את הסכם הנישואין בינו לבין המנוחה אם כי ציין בתגובתו שמשך השנים שימש כאביה לכל דבר ועניין של הקטינה ודאג לכל צרכיה והגיש תצהירים של עדים שנכחו בטקס

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

הנישואין לרבות שיח' דתי שערך את הטקס ותצהירי ילדיה של האם המנוחה
מנישואין קודמים לעניין ידיעתם אודותיו.

7. בהמשך הועבר הטיפול בתיק לב"כ היועמ"ש במשרד הרווחה וביום 19.5.21 הוגשה
תגובתו במסגרתה סבר ב"כ היועמ"ש, כי ביצוע בדיקה גנטית לסיווג רקמות עלולה
להותיר את הקטינה ללא אב פסיכולוגי ולגרום לה פגיעה במעמדה החברתי והדתי.
לפיכך נתבקש תסקיר לבחינת נסיבות חייה של הקטינה. בהחלטתי מיום 23.5.21
פסעתי באותו מסלול שהוצע על ידי ב"כ היועמ"ש במשרד הרווחה והוריתי על הזמנת
תסקיר סעד וכן הוריתי למנות לקטינה אפוטרופוס לדין. ביום 26.5.21 מונתה
כאפוטרופא לדין לקטינה, עו"ד קלאודיה שלאבנה (להלן: "האפוטרופא לדין").

8. ביום 3.6.21 הוגשה עמדת האפוטרופא לדין ולפיה יש להתחשב בחוקי העדה המוסלמית
ובכללים שמטרתם למנוע מצב בו יוכרז ילד לבלתי חוקי ובכלל זה בסעיף 333 לחוק
הדינים השרעיים "עקד סחיח" אשר קובע כי ילד שנולד לאחר שישה חודשים מיום
הנישואים הוא ילדו של הבעל. עוד צוין כי המבקש הוא אביה הפסיכולוגי של הקטינה
ויש להכיר בתובע כאביה של הקטינה מבלי לבצע בדיקה גנטית שיכולה להוות טלטלה
רגשית לקטינה (ככל שתוצאותיה יהיו שליליות).

9. ביום 6.7.21 הוגש תסקיר סעד מטעם העו"ס לסדרי דין, בו תואר הרקע המשפחתי של
הקטינה ובכלל זה צוינה המתיחות השוררת בין האב לבין הקטינה על רקע נישואיו
השניים לאישה אחרת. צוין כי הקטינה אינה מכירה אב אחר והומלץ לרשום את
התובע כאביה של הקטינה ללא ביצוע בדיקה גנטית.

10. האפוטרופא לדין הסכימה עם האמור בתסקיר ועם המלצותיו.

11. ביום 5.8.21 הוגשה עמדתו המשלימה של ב"כ היועמ"ש ולפיה כלל הראיות בתיק מעידות
כי טובתה של הקטינה להכיר באבהותו הפסיכולוגית של התובע ולכן אין מניעה
להכיר באבהותו ביחס לקטינה.

המתווה הנורמטיבי:

12. בבג"צ 10533/04 אייל ויס נ' משרד הפנים, פ"ד סד(3) 807, 832-834 (2011) נדרש בית
המשפט למסלול הוכחת האבהות האזרחית בבתי המשפט לענייני משפחה בקבעו כי
בית המשפט לענייני משפחה דן בתביעות להצהרה על הורות כבענין שבעובדה פיסית-
ביולוגית, על בסיס ראיות אובייקטיביות. פסק דין המצהיר על אבהות הינו פסק דין
חפצא – In Rem – כאשר כל הגורמים הרלוונטיים היו צדדים להליך, לרבות הקטין
עצמו וכוחו של פסק דין כזה יפה כלפי כל העולם כולו. פרט האבהות הנרשם במרשם

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

האוכלוסין נוגע לאבהות במובנה האזרחי ("אבהות אזרחית"), הנשענת על קיומו של קשר ביולוגי בין ההורה לילדו ונחשבת בבחינת "סטאטוס" או "מעין-סטאטוס" במשפט הישראלי. פסק דין הצהרתי בענין אבהות עשוי לקבוע את מעמד האב והילד מבחינת הדין האזרחי, כגון בענייני ירושה, מזונות, אפוטרופסות, המרת דת, שמות, אזרחות, שבות, רישום במרשם האוכלוסין ועוד. לעומת זאת, אין הוא, בהכרח, מחייב ביחס לדין האישי, העשוי להציב אמות-מידה אחרות לאבהות.

13. אחד האמצעים המקובלים ביותר כיום לקביעת אבהות הוא ביצוע בדיקה גנטית. כבר לפני מספר עשורים קבעה ההלכה הפסוקה כי בדיקת סיווג הרקמות (HLA), אשר נערכה ביחד עם בדיקת סוג דם (ABO), היא ראיה חותכת ונחרצת לבירור אבהות במקום שזו שנויה במחלוקת; לפיכך נקבע, כי ראוי שמחלוקות בענייני אבהות תיושבה, ככלל, תוך היזקקות לבדיקה זו, וכי בית המשפט יעשה כל מאמץ לקבל את הסכמת בעלי הדין לביצועה (ע"א 548/78 שרון נ' לוי, פ"ד לה(1) 736, 748 (1980)). קביעה זו התבססה על ההתפתחויות המדעיות של שנות ה-70, אשר הובילו לתוצאה כי בדיקת סיווג הרקמות מספקת ממצא עובדתי בדבר אבהות, שהסתברותו הממוצעת עומדת על כ-90. בינתיים נשתנו העתים, ולקראת סוף שנות ה-80 נוספה לבדיקה הזוגית (היא בדיקת ה-HLA ו-ABO) גם בדיקת חומצת הגרעין (DNA). הבדיקה המשולשת הגבירה עוד יותר את אמינות בדיקת הרקמות, והקנתה משנה תוקף להלכת שרון נ' לוי לעיל.

14. עוד נקבע באותה הלכה (הלכת שרון נ' לוי לעיל), כי הסמכות להפנות בני זוג לביצוע בדיקה גנטית להוכחת אבהות נתונה בעיקר לבית המשפט לענייני משפחה. חוק מידע גנטי, התשס"א-2000 (להלן: "חוק מידע גנטי") קובע בענין זה במפורש כי "לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה" (סעיף 28א'); עם זאת, הוא קובע, כי גם בית דין דתי רשאי, בדונו בענין שבסמכותו, לתת צו לעריכת בדיקה גנטית בתנאים המפורטים בחוק (סעיף 28 ליד לאותו חוק). ההחלטה אם להורות על בדיקה גנטית לקביעת אבהות מחייבת איזון עדין בין שיקולים נוגדים שונים, ובהם טובת הקטין וזכויותיו, זכויותיהם של יתר הצדדים, אינטרס גילוי האמת ואינטרסים חברתיים אחרים (ראו הלכת ויס לעיל, בעמ' 835 וכן סעיפים 28ד'-28ז' לחוק מידע גנטי ודברי ההסבר בהצעת חוק מידע גנטי (תיקון מס' 3) (עריכת בדיקות גנטיות לקשרי משפחה), התשס"ח-2008, ה"ח הכנסת 203). ההחלטה בענין זה נתונה לשיקול-דעתו של בית המשפט המוסמך שאמור לאזן כראוי בין השיקולים הנוגדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

15. אם כן ובוודאי מאז חקיקת חוק מידע גנטי, הנטייה השיפוטית היא לברר תביעות אבהות באמצעות בדיקה גנטית מפאת מידת המהימנות הגבוהה של בדיקה זו ותרומתה להגיע לאמת משפטית שהיא למעשה זהה לאמת עובדתית. גילוי האמת העובדתית בעניין האבהות באופן וודאי הוא בעל אינטרס רב ערך ומשמעות לא רק עבור שיטת המשפט אלא ובעיקר עבור בעלי הדין והילד שעניינו מתברר בהליך המשפטי. אך לא מדובר בכלל לא יעבור.

16. כפי שנפסק לא אחת, תביעת אבהות היא תביעה אזרחית, בה מידת ההוכחה הדרושה היא על פי מאזן הסתברויות (ע"א 275/61 פלוני נ' אלמונית, פ"ד טו(3) 2302 ; ע"א 548/78 פלונית נ' פלוני, פ"ד לה(1) 736 [פורסם בנבו]; (תמ"א (מח', י-ם) 406/92 פלוני (קטין) נ' אלמוני (08/12/1992) [פורסם בנבו]; תמ"ש (ת"א) 13840/95 פלונית נ' אלמוני (25/06/2000) [פורסם בנבו]; תמ"ש (י-ם) 19600/06 ל.ג. ואח' נ' היועמ"ש, (8/2/2007) [פורסם בנבו]; תמ"ש (י-ם) 6381/03 מ.ג. נ' היועץ המשפטי לממשלה (06/12/2005) [פורסם בנבו]; תמ"ש (ראשל"צ) 21206-10-10 א.ל. נ' משרד הפנים - לשכת רישום האוכלוסין (02/01/2012) [פורסם בנבו]; תמ"ש (טבריה) 17467-09-10 נ.ב. נ' א.ח. (2.4.2012) [פורסם בנבו]; תמ"ש (ב"ש) 14954-08-12 ר.ת.ז. נ' פרקליטות מחוז דרום – אזרחי (05/04/2013) [פורסם בנבו]).

17. אלא שדרך הוכחה זו אינה גורעת מהזכות של בעלי הדין לנסות ולהוכיח את טענותיהם העובדתיות בדרך אחרת, ואינה גורעת מיכולתו של בית המשפט לקבוע ממצאים על יסוד תשתית ראייתית שמובאת לפניו שאינה כוללת תוצאות של בדיקת רקמות, בשים לב להשלכות של "כלל הראיה הטובה ביותר". נמצא כי גם לאחר חקיקת חוק מידע גנטי נפסק כי ככל שבית המשפט משתכנע, על בסיס תשתית זו, כי האב הנטען הוא אכן האב הביולוגי, אין מניעה כי בית המשפט יצהיר על האבהות. דרכים אחרות לקביעת האבהות האזרחית ננקטות בעיקר מקום שיש חשש שגילוי האמת המדעית האובייקטיבית בעניין האבהות תפגע בטובת הילד (מבחינה פסיכולוגית, התפתחותית, דתית, תדמיתית, חברתית ומשפחתית).

18. מכאן, שלא בכל תיק ותיק יש לדרוש או לעמוד על כך שהצדדים יבצעו הליך של בדיקת רקמות, שכן גם בבסיסו של חוק מידע גנטי, תשס"א-2000 נבחנת טובת הילד המורה במקרים מסויימים דווקא להימנע מביצוע הבדיקה. מכלל הלאו ניתן ללמוד גם את כלל ההק (תמ"ש (ת"א) 38-12 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (09/11/2012) [פורסם בנבו]). בדרך כלל מדובר על מקרים של חשש מפני ממזרות (בקרב יהודים) או חשש מפני תיוג חברתי חמור של ילד לא חוקי (בקרב מוסלמים) או חשש מפני פגיעה בדמות המהווה אב פסיכולוגי יחיד הידוע לילד.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

19. סעיף 28ד(א) לחוק מידע גנטי התשס"א – 2000 קובע :

"היתה אמו של קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול דין רשומה במרשם האוכלוסין, על פי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, כמי שהיתה נשואה, בתוך 300 ימים שלפני יום לידת הקטין, האדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול הדין, לאדם שממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו או היה אדם רשום במרשם כאמור כאביו של קטין, אדם שמונה לו אפוטרופוס או פסול דין וממצאי הבדיקה עלולים לשלול את אבהותו או לקבוע את אבהותו של אדם זולתו, לא יורה בית המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על פגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה.

(ב) בבוא בית המשפט להורות על עריכת בדיקה לפי סעיף קטן (א), יביא בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה :

(1) קיומו של חשש לפגיעה בקטין, באדם שמונה לו אפוטרופוס או בפסול הדין, **לרבות לפי דין דתי**, כתוצאה מהבדיקה ;"

20. סעיף 28(ד)(ב)(1) לחוק מידע גנטי מכווין למעשה לחשש מפני פגיעה בקטין מבחינה דתית אם תיערך בדיקת האבהות. עם זאת הסעיף מנוסח באופן נרחב וכולל את המילה **"לרבות"** לפני המילים לפי דין דתי. משכך רשאי ואף מחוייב בית המשפט לשקול פגיעה בקטין גם מבחינה חברתית, משפחתית, תדמיתית והתפתחותית ולא ישקול רק חשש לפגיעה מבחינה דתית. פרשנות זו מתיישבת עם לשון החוק, תכליתו ועם טובת הילד.

21. כב' סגן הנשיאה (כתוארו דאז) אלון גביזון דן ברגישות הנלווית לבחינת טובת הילד בתביעות לבירור אבהות בקובעו :

"תביעות לבירור אבהות הינן תביעות רגישות ופעמים מורכבות, והשאלה האם לאפשר את בירורן מוכרעת לעולם על פי עיקרון העל של טובת הקטין. השאלה מהי טובת הקטין, איננה שאלה פשוטה שכן עסקינן באיזון בין אינטרסים וערכים שיכול ואופן איזונם ישתנה ממקרה למקרה. על בית המשפט לבחון את טובתו של הקטין הספציפי שבפניו. במסגרת בחינת טובת הקטין, על בית המשפט לבחון ולשקול שקולים רבים, **לרבות הזכות לגילוי האמת, הזכות לזהות, יחסי ההורות הקיימים בפועל, השפעת בירור התובענה או אי בירורה על יחסי ההורות, השפעת בירור התובענה או אי בירורה על היחסים התוך משפחתיים, השפעת בירור התובענה או אי בירורה על עולמו של הקטין ויציבות חייו, אינטרסים**

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

1 כלכליים, חשש לממזרות דתית, חשש לממזרות " חברתית" ועוד" (ראו :

2 תמ"ש (בי"ש) 4429-02-14 פלוני נ' אלמונית (16/1/2017) [פורסם בנבו].

3
4 22. הדרך הדיונית לבירור תובענה לאבהות שלא באמצעות הפנייה מקדמית וכמעט מיידית

5 לבדיקה גנטית הותוותה בבר"ע (מחוזי-ת"א) 1364/04 היועמ"ש נ' פלונית (5/7/2006)

6 [פורסם בנבו]) שקבעה את מתווה "מדרג הראיות". על פי מתווה זה, בשלב הראשון

7 מובאות ראיות בדבר מצבו של הקטין מכל בחינה שהיא, כולל קשריו עם המעורבים.

8 בשלב זה לא מובאות ראיות בדבר הורותו של הקטין והמדרג מתמקד בבחינת טובת

9 הקטין בלבד. במכלול הראיות שבמדרג הראשון יכול ויבואו גם חוות דעת מומחה,

10 תסקיר עו"ס, ואף שמיעת הקטין על ידי ביהמ"ש. לאחר בחינת הראיות שמובאות

11 "במדרג הראשון" על ביהמ"ש לקבוע האם בבחינת טובתו של הקטין יש מקום

12 להמשיך את בירור התובענה אם לאו. ככל שביהמ"ש סבר לאחר בחינת הראיות

13 שהובאו בפניו "במדרג הראשון" כי בשים לב לטובת הקטין אין להמשיך בבירור

14 התובענה, יורה הוא על סיום ההליך. ככל שבחינת הראיות במדרג זה יביא את

15 ביהמ"ש למסקנה כי המשך בירור התובענה עולה בקנה אחד עם טובת הקטין, יורה על

16 מעבר למדרג הראיות השני- הבאת ראיות לרבות בדבר נסיבות הורותו של הילד,

17 ולאחר מכן יכול וביהמ"ש יעבור למדרג השלישי- הבאת ראיות מדעיות בכפוף

18 למגבלות הקבועות בחוק מידע גנטי התשס"א – 2000 (ראו גם עמ"ש (מחוזי-ת"א)

19 24955-03-11 מ. נ' ה. (28/8/2012) [פורסם בנבו]). בכל הנוגע למעבר בין המדרג השני

20 לשלישי נשמעו קולות בפסיקה לפיהן לאור חקיקת חוק מידע גנטי הוגבל שיקול דעתו

21 של בית המשפט במעבר בין מדרג הראיות השני לשלישי וממילא הוכפף לשיקולים

22 שקבועים בחוק (כלומר סוגיית ביצוע בדיקה גנטית, בעיקר בנסיבות של חשש ממזרות

23 תוכרע לפי שיקולי החוק ולא לפי שיקולי הפסיקה שקבעה את מדרג הראיות וראו:

24 רמ"ש (מחוזי-חי') 36865-12-09 (14/4/2010) [לא פורסם].

25
26 23. בחזרה למתווה מדרג הראיות ובפרט לשאלת המדרג הראשון. לא אחת, במקרים בהם

27 השתכנעו בתי המשפט כבר במדרג הראיות הראשון מקיומו של אב פסיכולוגי

28 לקטינים (ראו תמ"ש (חי') 31880/07 א.ג.ז. נ' א.ז. (5/11/13) [פורסם בנבו] בו סוקרת

29 כב' השופטת מירז את הפסיקה וקובעת כי "עיון בפסיקה מעלה כי נדיר המקרה בו

30 יעברו מהמדרג הראשון לשני, לאחר שנערכה בדיקה "במדרג הראשון" תוך הפנייה

31 לבע"מ 2685/11 פלוני נ' פלונית (13/3/2012) [פורסם בנבו] ; תמ"ש (כ"ס) 32690/09

32 פלונית נ' פלוני (16/7/2012) [פורסם בנבו].

33
34 24. דברים אלו נאמרו בעיקר בהתייחס לסיטואציה שבה יש אב פסיכולוגי אחד ידוע לקטין

35 וקיים היה חשש ממזרות בביצוע בדיקה גנטית.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

25. לטעמי, יש לשקול אימוץ גישה זו גם בסיטואציה שבה יש אב פסיכולוגי אחד ידוע לקטין ויש חשש מפני פגיעה חברתית, אישיותית, רגשית, משפחתית, סטיגמטית ואולי אף פיזית בביצוע בדיקה גנטית במגזר הערבי. כאן בבחינת טובת הילד ניתן משקל רב למעמדו החברתי בקהילה ולאפשרות של ממצא שלילי בבדיקת אבהות גנטית על המשך חייו. הדבר עלול להמיט כתם חברתי חמור שלעתים די בו כדי לדחות עתירה לביצוע בדיקה גנטית. על פי האסלאם, רק בנישואין נוצרת אבהות "חוקית" ורק אבהות זו מולידה זכויות וחובות של אב וילדו בתחומי הירושה, האפטרופסות והמזונות מכוח הדין הדתי (ראו: ע"א 3077/90 פלונית נ' פלוני, פ"ד מט(2) 578). לעומת זאת, ילד מוסלמי שנולד שלא מנישואין הוריו נדון להיות בן בלי אב מבחינה משפטית וזכויותיו מכוח הדין הדתי הן אך כלפי אמו ודבק בו כתם חברתי (השופט סילמן בתמ"ש (קריות) 282/08 פלוני נ' פלוני (21/1/2009) [פורסם בנבו]). אותה פגיעה חברתית הושוותה בפסיקה לתווית של ממזרות בדין העברי (ראו שם). ניתן לפיכך לראות בחשש מפני פגיעה חברתית, תדמיתית ופסיכולוגית בקטין שייקבע לגביו שנולד שלא מקשר נישואין כחשש לשלומם שהוא בדרך כלל בגדר ידיעה שיפוטית כללית ולא נדרשות ראיות מיוחדות לעניין זה. אין כמעט תסקיר סעד, פסק דין או עמדת אפוט' לדין בתיקים של אבהות במגזר הערבי שאינם מתייחסים לסיכונים וחששות מפני פגיעות שכאלה בילדים שעניינם מתברר בפני בתי המשפט (ראו למשל סעיף 52.3 לפסק דינה של השופטת ענבל קצב-קרן בתמ"ש (חי') 347-05-16 פ. נ' ר. (9/3/2020) [פורסם בנבו]; פסק דינו של השופט סילמן בתמ"ש (קריות) 7920/06 פלונית נ' פלוני (2009) [פורסם בנבו]).

26. מטעמים אלה נקבע על ידי כב' השופט ג'יוסי בתמ"ש (נצרת) 4232/04 נ' א.ש.א. (2/6/2010) [פורסם בנבו] כללים וחזקות על פי הדין המוסלמי בדבר מניעות, השתק ו/או מחסום בפני בירור תביעה לשלילת אבהות והכל במטרה לשמור על טובת הילד. כך למשל נקבע באותו מקרה כי על פי הדין המוסלמי קיימת חזקה שילד שנולד לאשה נשואה הינו בנו של בעלה בהתאם לכלל "אלוולד ללפראש", קרי "הילד שייך למיטת הזוגיות", אך בעל רשאי לפעול לשלילת האבהות ובלבד שעשה זאת במועד לידת הילד או בימים בהם נהוג לברך על הולדת היילוד, אך לא בשלב מאוחר יותר (ראו גם פסק דינה של השופטת ג'בארין בתמ"ש (נצי) 51871-01-20 פלוני נ' פלונית (22/4/2021) [פורסם בנבו]).

מן הכלל אל הפרט:

27. במקרה שלפניי הקושי נובע לא מהעובדה שהאם המנוחה הייתה נשואה לאב בעת ההריון, אלא מכך שהנישואין כלל לא נרשמו. עם זאת, האב הציג תצהירים וראיות המצביעים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

על קיומם של נישואין שרעיים תקפים בינו לבין אם הקטינה. בנוסף, הצדדים חיו יחד עם ילדיהם של האם מנישואין קודמים והאב ידוע היה כבעלה לכל דבר ועניין בכפר מגוריהם. הקטינה אינה מכירה אב אחר. התובע מהווה אב פסיכולוגי יחיד עבורה. לא ניתן לשער מה עלולים להיות נזקי בדיקה גנטית שיעידו כי התובע אינו אביה, מקום שהיא יתומה מאם, מצויה בשלב קריטי בגיל ההתבגרות ואף ייתכן שתנונה בסיכון כיום שכן עזבה את בית האב לאור כעסה עליו שנישא לאשה אחרת ועברה לגור עם אחיה למחצה בבית אביהם הביולוגי ולא ברור למעשה "מי מגדל אותה כיום" או משגיח עליה ודואג לסיפוק צרכיה. להכרזת האבהות ישנה משמעות וחיוניות לפיכך גם מבחינת התרומה לאפוטרופסות ביחס לקטינה. די לבית המשפט בראיות האמורות כדי לקבוע במאזן הסתברויות (קביעה אזורית ולא דתית) כי האב היה נשוי לאם בחוזה נישואין תקף לפי כללי המשפט השרעי. כפועל יוצא, ברור כשמש החשש מפני בירור ההליך באמצעות בדיקה גנטית.

28. במסגרת תסקיר הסעד שהגישה העו"ס צוין כך:

"פלונית נולדה לשני הוריה *** ו***, פלוני תפקד כאביה בכל שלבי חייה, גידל אותה ודאג לצרכיה. משפחתו מכירים בה כבת שלו ונכדה להם מאחר ואמה הרתה בה במסגרת נישואיה עם פלוני, קיימת הסכמה לגבי היות פלוני אביה של פלונית בין האב לבתו.... ובמשפחות ההורים, הילדה בכפר, בחברה ובבית הספר, נקראת על שם פלוני כאבא שלה... קיימת הסכמה של פלונית לרישום פלוני ושם משפחתו *** כאביה ומשפחתה".

29. ניכר כי תסקיר הסעד מפורט ויסודי ומשתקפות מתוכו נסיבות חייה של הקטינה, עובר לפטירת אמה ולאחריה. התסקיר שם זרקור על חייה והתנהלותה של הקטינה מול אביה בשים לב לחשיבות רישומה של הקטינה כבתו של התובע. בתסקיר צוין כי כיום הקטינה אינה מתגוררת עם אביה מתוך כעס על נישואיו השניים ולכן היא עברה להתגורר עם אחיה, עם זאת צוין כי היא רואה בתובע כאב והיא מסכימה להירשם על שמו ובשם משפחתו. עוד צוין כי ישנה חשיבות לרשום את הקטינה על שמו של התובע כדי לשמור על טובתה ועל מעמדה הן החברתי והן הכלכלי.

30. אני רואה לנכון להעניק משקל מכריע לתוכן והמלצות תסקיר הסעד, כאשר כידוע, בתיקי משפחה יש לתסקיר ערך דומה לחוות דעת מומחה (וראה: בע"מ 5072/10 פלוני נ' פלונית ואח' (26/10/2010) [פורסם בנבו]; בע"מ 4259/06 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (13/7/2006) [פורסם בנבו]).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

31. בנוסף לכך, אני מציב לנגד עיניי את המלצתה וחווית דעתה של האפוטרופא לדין שאף אימצה את מסקנות התסקיר ושותפה להן.

32. מנגד שקלתי החלופה האפשרית של ביצוע בדיקה גנטית שתוצאותיה יהיו שליליות (כלומר יצביעו שהאב אינו מתאים להיות האב הביולוגי). חלופה זו אינה פחות מאשר הרת אסון עבור הקטינה מבחינה דתית וחברתית. ההכתמה החברתית, הנדוי האפשרי ברמת וודאות גבוהה בשל כך והחשש מפני התנכרות בני משפחתה שלה אליה בשים לב למגזר אליו היא משתייכת מהווים סיכון שאין כל מקום לקחת אותו בחשבון בנסיבות מקרה זה. הדברים מתגברים ביתר שאת שעה שהקטינה התייתמה מאימה ולמעשה התובע הוא דמות ההורה המשמעותית והיחידה שנותרה עברה בחיים. כן יש לקחת בחשבון גילה של הקטינה ושל התפתחותה האישיות.

33. בנסיבות אלו, יש לברך על כך שגם ב"כ היועמ"ש ראה לנכון להסכים עם המלצות תסקיר הסעד והאפוטרופא לדין ולא הערים קשיים בדמות בקשה לראיות נסיבתיות נוספות לעניין האבהות.

34. לאור כל האמור לעיל, הגעתי לכלל הכרה וקביעה, כי ניתן לבסס הכרעה שיפוטית בתביעת האבהות שלפניי על בסיס מדרג הראיות הראשון, כלומר על יסוד כתב התביעה, התצהירים, תסקיר הסעד, עמדת האפוטרופא לדין וב"כ היועמ"ש וכן הידיעה השיפוטית הכללית באשר לסיכונים האפשריים במקרה של בירור האבהות בבדיקה גנטית והדבר אף מתיישב עם הכרעה במידה הנדרשת של מאזן הסתברויות.

35. לפיכך, הריני מקבל את התביעה ומצהיר בזאת כי מר פלוני הוא אביה של הקטינה פלונית.

36. הריני מורה על שינוי שם משפחתה של הקטינה לשם משפחתו של האב - "****".

37. אני מורה למשרד הפנים לשנות את הרישום במרשם האוכלוסין לפי האמור בפסק הדין ותשנה שם משפחתה של הקטינה לשם המשפחה של האב "****".

38. המזכירות תשלח עותק פסק הדין בדואר רשום לב"כ התובעים, לאב, למשרד הפנים ולעו"ס לסדרי דין ותסגור התיק ללא צו להוצאות.

ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, ל' באב תשפ"א, 08 באוגוסט 2021, בהיעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 71414-11-20 פלוני נ' פלונית (קטינה) ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8

אסף זגורי, שופט בכיר